

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Test 3

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

L-am cunoscut pe Arghezi în iarna lui 1965.

Eram studentă la Facultatea de Limbă și Literatură Română în anul al patrulea.

Țin minte că într-o joi, citeam *Gazeta literară* când, pe ultima pagină am ajuns la un text prin care cititorii erau informați că – pentru prima oară – se acordă unui artist român premiul Herder.

La premiu era asociată o bursă de studii de un an, pe care poetul o atribuia unui tânăr meritos... Mă gândeam, cu haz, în sinea mea, ce asalt de prezentări, de oferte de copii geniali o să aducă publicarea acestui paragraf final la ușa și la telefonul familiei Arghezi. Prieteni, rude, cunoscuți, necunoscuți, Bucureștii, provincia...

După trei zile, primesc un telefon de la fiica poetului – actrița Mitzura Arghezi. O văzusem jucând, o citisem în versurile marelui ei părinte, dar nu o cunoșteam. Dânsa mi-a comunicat că aflând de existența mea, interesându-se la Universitate de situația mea școlară (în orice caz – nu eram un „geniu!”), maestrul Arghezi a găsit de cuviință – ca o formă de manifestare a prieteniei, a solidarității spirituale față de bunicul meu, pictorul N. N. Tonitza – să-mi acorde mie bursa Herder.

Evident, consternarea mea a fost totală... Onoarea care mi se făcea, plecarea pentru prima oară, singură, „în lume”, dar mai ales – prilejul inevitabil de a mă apropia, de a-l cunoaște pe Tudor Arghezi...

Cel mai mult a vorbit cu mine înaintea plecării. Eram bucuroasă, dar și înspăimântată că plec. Dar – mai cu seamă – ambițioasă: să nu mă fac și să nu îl fac de râs.

A sesizat exact starea mea de spirit sau, poate și-a amintit – așa cum numai marii artiști păstrează vie, peste timp, în memoria afectivă – sentimente, stări, de mult trăite și de tânărul din Cărbuneștii Târgu-Jiului când a pornit prima oară să cunoască lumea.

Țin minte exact că – printre altele – mi-a spus: „Nu te băga numai în muzee, nu căuta numai lucruri moarte, cunoaște oamenii, viața lor adevărată, descoper-o singură!”.

Bineînțeles că nu i-am urmat întocmai sfatul care era mai mult o metaforă decât un îndemn autentic. Am fost și la muzee, și în sălile de concert, și la teatru, și în biblioteci. Dar mă gândeam tot timpul [...] că trebuie să-l ascult, să transform metafora în eveniment, să scormonesc, să descopăr... Și a fost foarte bine.

Întâlnirile mele cu Tudor Arghezi – în vacanță și la întoarcere – au fost, din păcate, destul de puține, dar un lucru e cert: m-au transformat, m-au maturizat, au realizat – într-un timp foarte scurt – modificarea de calitate lăuntrică, substanțială din mine. Tot ce am învățat de atunci înainte, tot ce am acumulat, tot ce – nu foarte spectaculos, dar sigur – am realizat, s-a adunat ca împlinire a unei obligații morale profunde față de el. tot timpul. Și astăzi. E ca o prezentă față de care nu încetez să mă definesc. Și nu pot nici măcar să-i mai mulțumesc...

Mihaela Tonitza-lordache, *Și nu pot nici măcar să-i mai mulțumesc...*,
în vol. *L-am cunoscut pe Tudor Arghezi*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *a găsit de cuviință*. **6 puncte**
2. Menționează în ce zi din săptămână primește tânăra vestea că i s-a acordat bursa asociată premiului Herder, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează ce efect au asupra tinerei studente discuțiile cu Tudor Arghezi, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care poetul alege să-i acorde bursa studentei Mihaela Tonitza. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o atitudine a autoarei care se desprinde din ultimul paragraf al textului dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă există sau nu oameni care schimbă viața celorlalți, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *L-am cunoscut pe Tudor Arghezi*, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

ACTUL AL DOILEA

Aceeași cameră, însă aranjată. Pe întâiul plan o masă de lucru – spre stânga, în dreapta, o măsuță cu scaune și canapea, sub un palmier. Pe pereți, tablouri făcute de-o mână de diletant, un orologiu vechi cu lanțuri lungi etc. ... Spre seară. Lampa aprinsă.

SCENA 1

DARIA, GRIGORE, PRIETENA *mică și foarte grasă, la măsuța din dreapta și-au luat ceaiul*

GRIGORE: Daria, înțeleg să spui toate acestea doamnei Procopiu (*arată spre Prietena*), fiindcă ți-e bună prietenă și, desigur, niciun cuvânt n-are să fie auzit de urechea mare și curioasă a orașului, dar...

Lucian Blaga, *Daria*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale nuvelei, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.